

Inž. Ivan Kuštrak,
predsjednik Saveza poljoprivrednih inženjera
i tehničara SR Hrvatske, Zagreb

ZADACI DRUŠTAVA POLJOPRIVREDNIH INŽENJERA I TEHNIČARA

(Referat održan na Skupštini SPITH-e 29. VI 1963.)

Drugarice i drugovi, gosti i delegati, dozvolite mi da u ovom referatu iznesem neke naše naredne zadatke. Kako je u izvještaju obrađen protekli period našeg rada, to je potrebno da naglasimo ono čime bi se naše organizacije trebale baviti u narednom periodu.

Organizaciona struktura Saveza poljoprivrednih inženjera i tehničara SR Hrvatske

Polazeći od intencija Ustava, a i daljnje izgradnje našeg društvenog sistema, osnovna organizacija treba da bude društvo poljoprivrednih inženjera i tehničara u općini. Ovaj problem je još aktuelniji, s obzirom na novu teritorijalnu podjelu kotara i općina. Zbog toga je potrebno, da se što prije izvrši reorganizacija naših dosadašnjih društava koja su djelovala u bivšim kotarevima i da se osnuju nova društva u okviru novih općina, a savezi poljoprivrednih inženjera i tehničara u okviru novih kotareva.

Društva treba osnovati svagdje gdje za to postoje uvjeti ne samo formalni na bazi broja članova, nego stvarni za djelovanje društva. U onim općinama gdje takvi uvjeti ne postoje ne treba forsirati osnivanje društava za jednu općinu, već za više općina zajedno ili društva za kotar u cjelini.

Prema tome, u našoj organizacionoj strukturi imat ćemo osnovnu organizaciju — društvo poljoprivrednih inženjera i tehničara u općini s izuzetkom onih općina, koje nemaju potrebne uvjete, pa će na nivou kotara postojati također društva poljoprivrednih inženjera i tehničara tih kotara, kao osnovna organizacija našeg Saveza. U svim ostalim kotarevima imat ćemo saveze poljoprivrednih inženjera i tehničara tih kotara, koji će koordinirati rad osnovnih organizacija, tj. društava poljoprivrednih inženjera i tehničara općina. Savez poljoprivrednih inženjera i tehničara Hrvatske objedinjavat će sve saveze poljoprivrednih inženjera i tehničara kotara odnosno u izuzetnim slučajevima kotarska društva.

Smatramo da je u ovom momentu ovakva organizaciona struktura potrebna da bi zadovoljili sa jedne strane intenciju stvaranja osnovnih organizacija u komuni, a sa druge strane prilagodili našu organizaciju specifičnim uvjetima u pojedinim krajevima naše Republike. Pretpostavljamo da će se ova organizaciona struktura mijenjati kako bude rasla naša organizacija dolaskom novih članova, kako bude rasla društvena poljoprivreda, koja je jedino u stanju da zaposli nove poljoprivredne inženjere i tehničare i na taj način stvori uvjete da perspektivno u gotovo svakoj općini naše Republike imamo društvo poljoprivrednih inženjera i tehničara kao osnovnu organizaciju našeg Saveza.

To nas je i rukovodilo da u prijedlogu Statuta stavimo izmjenu da se osnovna organizacija našeg Saveza ne zove podružnica, nego društvo poljoprivrednih inženjera i tehničara općine. Ovaj formalni naziv »podružnica« možda suviše podsjeća na nekakvu filijalu kotarskog društva, što ne bi adekvatno odražavalo naša nastojanja za izgradnju naše organizacije.

Osnovna organizacija — društvo u općini

Ono bi trebalo biti centar aktivnosti naših članova. U toj organizaciji trebaju naći svoje mjesto svi poljoprivredni inženjeri i tehničari bez obzira gdje rade, da li u neposrednoj proizvodnji, u školi, stručnim službama ili drugdje. Društvena je obaveza svakog poljoprivrednog inženjera i tehničara da radi u našoj organizaciji, zato što je ona upravo mjesto gdje treba da se raspravlja o problemima

izgradnje socijalističke poljoprivrede na stručnom nivou i zato što je takvu aktivnost nemoguće organizirati u ostalim našim društveno-političkim organizacijama.

Zato je u prvom redu zadatak komunista — agronoma, da rade u našoj organizaciji. Naša organizacija je kolektivni član Socijalističkog saveza radnog naroda Hrvatske, pa je prema tome aktivnost u našoj organizaciji društvena obaveza svakog poljoprivrednog inženjera i tehničara kao građana socijalističke Jugoslavije. Naravno, da ova aktivnost ne isključuje rad naših članova u drugim organizacijama, ali se ne može pretpostaviti da je on važniji od rada u našoj organizaciji.

Društvo poljoprivrednih inženjera i tehničara kao osnovna organizacija u općini treba da se bavi svim problemima unapređenja poljoprivrede, a posebno problemima izgradnje socijalističke poljoprivrede u općini. Ono, nadalje, treba da se bavi problemom izgradnje i jačanja poljoprivrednih organizacija, koje treba da budu nosioci svih procesa u poljoprivredi. O tome kakvi su nosioci ovog procesa, drugim riječima, o jakosti društvenog sektora poljoprivrede, ovisi tempo razvitka socijalističke poljoprivrede u općini.

Ovi nosioci razvitka poljoprivrede u današnjoj fazi su i nosioci integracionih procesa. To su integracioni centri, koji su također veoma značajni za razvitak integracionih procesa na području općine.

Kada je riječ o ovim nosiocima za unapređenje poljoprivrede u općini, a to su uglavnom poljoprivredne organizacije, u prvom redu poljoprivredni kombinati, poljoprivredna dobra, poljoprivredne zadruge, te prerađivačka industrija, onda naše organizacije treba da se pozabave pitanjima, kao što je unutrašnja organizacija tih poduzeća, zatim način rada stručnih službi u poduzeću i ostalim problemima unutrašnje organizacije, koja je veoma značajna za razvitak tih organizacija.

Ako je riječ o unutrašnjoj organizaciji, onda treba vidjeti kako su postavljene ekonomske jedinice, koje smatramo danas kao prvu asocijaciju neposrednih proizvođača preko kojih je jedino moguće afirmirati neposrednog proizvođača. Mi kao stručnjaci moramo poći upravo od toga, da je borba za tehnološku revoluciju moguća jedino ako za svog najužeg saveznika imamo neposrednog proizvođača i to tako, da ga stavimo u položaj ekonomski zainteresiranog proizvođača, koji će ekonomski biti stimuliran u borbi za primjenu moderne tehnologije, a ne da to ostvarujemo na taj način, da stvaramo nekakav »kaplarski« režim unutar organizacije, gdje ćemo samo putem komandiranja ili poluvojničke discipline postići određene rezultate.

Zbog toga je dužnost i obaveza naših organizacija da o problemu ekonomskih odnosno radnih jedinica u našim radnim organizacijama u poljoprivredi pvedu posebno računa.

Drugo je pitanje stvaranje odgovarajućih stručnih službi. To su po našem mišljenju u prvom redu poljoprivredne stanice. One su se u našoj praksi afirmirale kao organizacije koje su pomogle afirmaciju moderne tehnologije u našoj praksi i razbijanju sumnji i nevjerice, da je moguće postići u proizvodnji rezultate koje danas postizemo. I ne samo to, nego da je moguće ići dalje, da ćemo sistematskim radom sutra postići još bolje rezultate.

Tamo gdje djeluju poljoprivredni kombinati, trebalo bi i poljoprivredne stanice uključiti kao samostalne uslužne ekonomske jedinice ili kao samostalne ustanove kombinata a eventualno i drugih osnivača (komore općine.)

Govoreći o takvim poljoprivrednim stanicama, u prvom redu treba istaći da one nisu savjetodavno-propagandni servis, već da rade slijedeće:

— vrše službu pripreme rada u proizvodnji na kombinatima i na seljačkim gospodarstvima u kooperaciji;

— utvrđuju proizvodne kapacitete sjemena, sadnica i kategorija stoke, te u skladu s proizvodnom sposobnošću pojedinih parcela i hranjivom vrijednosti pojedinih krmiva izrađuju tehnološki proces, koji svjesno sa sigurnošću i unaprijed postavljenim ciljem osigurava maksimalno moguću rentabilnu proizvodnju primjenom najnovijih tekovina nauke i tehnike,

— osposobljavaju neposredne izvršioce proizvodnje (agrotehničare, zootehničare, kvalificirane radnike) za uspješno izvođenje svih radnji i zahvata za koje su oni direktno odgovorni i prema uspjehu plaćeni,

— vrše proizvodnu selekciju u stočarstvu i biljnoj proizvodnji, i vrše analize proizvodnosti i kvaliteta sjemena, gnojiva, stočnih krmiva i svih poljoprivrednih proizvoda radi pravilnog obračuna između ekonomskih jedinica.

— vrše prognoznú službu zaštite bilja i kontroliraju izvršenje poljoprivrednih propisa, koji su im stavljeni u zadatak,

— stalno prate najnovija dostignuća nauke pokusima ih preispituju i u demonstracionoj proizvodnji utvrđuju mogućnost i rentabilnost primjene.

Smatramo da su poljoprivredne stanice najvažnije službe u kombinatima i najvažnije stručne organizacije u okviru općina s kojima obavezno treba da surađuju ostale poljoprivredne organizacije, kao što su poljoprivredna dobra, zadruga i ostali.

Drugi zadatak koji je direktno vezan za ovaj prvi, svodi se uglavnom na jačanje društvenih poljoprivrednih organizacija koje su nosioci unapređenja poljoprivrede u općini. To je sagledavanje rada i djelovanja poljoprivrednih organizacija u općini na jačanje društvenog sektora poljoprivrede i jačanje društvenih odnosa u poljoprivredi, da bi što prije postigli naš konačan cilj — izgradnju socijalističke poljoprivrede.

Jačanje društvenog sektora poljoprivrede vezano je u prvom redu na povećanje društvenih površina zemljišta. Mi u Hrvatskoj u društvenom sektoru danas imamo oko 230.000 ha zemlje. U diskusijama o sedmogodišnjem planu morali bi se postaviti određeni zadaci za povećanje društvenih površina zemljišta i moglo bi se npr. postaviti kao naš cilj za narednih nekoliko godina 500.000 ha zemlje u društvenom vlasništvu.

Prema tome, takav zadatak treba postaviti u svakoj općini i za ostvarenje takvog zadatka treba razraditi detaljno metod i način na koji ćemo taj cilj postići. Sigurno je, da se npr. u nekim općinama može diskutirati o tome, da taj cilj treba biti 80% od ukupnih površina zemljišta, a u drugim općinama će možda to biti 5—10%. Naravno da to ovisi o specifičnim uvjetima ali o tom problemu sigurno treba da raspravljaju naša društva u općinama.

Međutim, jačanje društvenog sektora poljoprivrede ne iscrpljuje se samo putem povećanja površina u društvenom vlasništvu, nego i preuzimanjem dijela procesa proizvodnje privatnog sektora putem kooperacije. Nasi dosadašnji uspjesi u kooperaciji govore, da mi na taj način možemo osigurati određenu proizvodnju, što je značajno sa stanovišta povećanja tržišnih viškova za naše tržište i izvoz, a isto tako i sa stanovišta mijenjanja društvenih odnosa, jer mi od individualnog seljaka postepeno preuzimamo pojedine dijelove procesa proizvodnje u naše ruke, pa možemo smatrati da taj dio procesa proizvodnje postaje sastavni dio društvenog procesa proizvodnje.

To je zadatak kojim se naše organizacije moraju posebno pozabaviti s obzirom da se problemima kooperacije danas više ne bave samo poljoprivredne zadruge, nego i poljoprivredni kombinati, poljoprivredna dobra i prerađivačka industrija. Proces uključivanja poljoprivrednih kombinata i prerađivačke industrije u rad na kooperaciji treba ubrzati jer ove organizacije mogu više materijalno ulagati u kooperaciju, jer raspolazu s više materijalnih sredstava nego zadruge. Zadruga su često puta ulazile u proces kooperacije na trgovačkoj bazi, s malo materijalnih sredstava ili uglavnom s novčanim sredstvima, a suština je kooperacije, da se uđe sa što više modernih sredstava za proizvodnju, sa dobrim reproduktivnim materijalom — dakle s materijalnim elementima u procesu proizvodnje. Na taj način postizemo bolje rezultate, ne samo u prinosima, nego i ekonomskim efektima, a to olakšava ekonomske odnose između naših poljoprivrednih organizacija i individualnih seljaka i što je još važnije omogućava akumulaciju odnosno proširenu reprodukciju, koje nema kod seljačkog načina proizvodnje.

Mislim, da ne treba tumačiti da je upravo činjenica da u seljačkoj proizvodnji nema proširene reprodukcije, uglavnom razlog da ova proizvodnja stagnira i da uopće ne može biti nekog značajnijeg napretka bez djelovanja i rada naših poljoprivrednih organizacija.

Osim ovog zadatka, potrebno je posebno istaknuti da su naše organizacije u općinama dužne da se uključe u rad društva inženjera i tehničara svih struka na području općina i da na taj način razmatraju probleme razvitka cjelokupne poljoprivrede na području općine i tako djeluju na stvarnom razvitku svih grana privrede, jer je jedino na taj način moguće osigurati pravilan razvitak poljoprivrede, što je u prvom redu naš zadatak.

Ova suradnja potrebna je ne samo sa društvom inženjera i tehničara svih struka, nego i s ekonomistima, veterinarima, pravnicima i ostalim stručnjacima, radi što kompleksnijeg sagledavanja ne samo razvitka privrede, nego i izgradnje čitavog našeg društva i društvenih odnosa, a suradnja s organizacijom društva inženjera i tehničara je ne samo preporuka, nego i naša obaveza, budući da je naša organizacija član Društva inženjera i tehničara u cjelini.

Savez ili društvo poljoprivrednih inženjera i tehničara kotara

Drugostepena organizacija je savez ili društvo poljoprivrednih inženjera i tehničara kotara, koja ima zadatak u prvom redu da koordinira rad društava općina i da na taj način osigura usklađeno djelovanje naših organizacija na području današnjih kotara, koji predstavljaju prilično veliko područje, odnosno gledajući sa stanovišta poljoprivrede čitave regije.

Pored koordinacije smatramo, da savezi ili društva kotara imaju više uvjeta da razvijaju rad stručnih sekcija, koje će obrađivati pojedina stručna pitanja po pojedinim granama poljoprivrede, kao npr. ratarstvo, stočarstvo, vinogradarstvo itd., jer je na nivou kotara moguće okupiti veći broj agronoma-specijalista za pojedine grane poljoprivrede, nego što je to slučaj u općinama. Rad u stručnim sekcijama bit će naročito interesantan za privredne komore, odnosno njihove sekcije za poljoprivredu, jer stručne sekcije po granama više ne postoje u organizacionoj strukturi privrednih komora kotara.

Nadalje, savezi ili kotarska društva treba da razmatraju problem regionalnog aspekta razvoja poljoprivrede, čemu se nije dovoljno posvećivalo pažnje u dosadašnjem periodu, a s obzirom da su postojali mali kotari, koji nisu obuhvaćali čitave regije, već samo njihove dijelove, pa je često puta taj regionalni aspekt bio zapostavljen.

Da ne nabrajam ostale zadatke, kojima treba da se bave kotarski savezi ili društva, ali bih naveo samo još jedan zadatak, a to je suradnja sa drugim republikama. Smatramo, da bi npr. Osijek vrlo efikasno mogao surađivati s organizacijom poljoprivrednih inženjera i tehničara Vojvodine i možda nekim kotarima Bosne. Isto tako Savez kotara Zagreb mogao bi surađivati sa Slovenijom itd.

Naravno, da na nivou općina i kotara bezuvjetno treba osigurati suradnju s općinskim odnosno kotarskim odborima Socijalističkog saveza i aktivno se uključiti u određene političke akcije, koje provode ove organizacije. Možda je potrebno naglasiti, da su i za neke akcije naših organizacija potrebne određene političke pripreme, pa će suradnja s organizacijama Socijalističkog saveza i u tom pogledu biti vrlo korisna, jer će akcije naših organizacija biti mnogo efikasnije s obzirom na određene političke pripreme prije provođenja tih akcija.

Savez poljoprivrednih inženjera i tehničara republike

Savez poljoprivrednih inženjera i tehničara republike ima u prvom redu zadatak da koordinira rad kotarskih saveza i društava i da povezuje čitavu našu organizaciju sa jedne strane u Savez poljoprivrednih inženjera i tehničara Jugoslavije u Beogradu, a sa druge strane u Savez inženjera i tehničara (svih struka) u Zagrebu. Ova dvostruka veza, koju treba osigurati na svim nivoima od općina, kotara do republike veoma je značajna, jer se naše organizacije vertikalno povezuju u više organizacija Saveza poljoprivrednih inženjera i tehničara, a horizontalno osiguravaju neophodnu suradnju s organizacijom inženjera i tehničara svih struka, da bi u toj organizaciji zajednički rješavali sve one probleme, koji se tiču tehničkih kadrova u cjelini, a posebno skladnog uklapanja poljoprivrede u ostale grane privrede.

Savez nadalje treba da osigura rad stručnih sekcija još efikasnije nego što je to bilo do sada. U izvještaju smo naveli rezultate rada nekih naših sekcija, kao što je Sekcija za zaštitu bilja, Sekcija za voćarstvo, a sada spremamo akciju

koju će organizirati Sekcija za povrtlarstvo, koja ide na održavanje jednog savjetovanja o proizvodnji povrća. Smatramo, da je u ovom momentu ova akcija veoma značajna, jer će omogućiti da se izmijenjene mišljenja i učvrste stavovi u pogledu moderne proizvodnje povrća, što je za našu zemlju veoma važno, jer upravo na proizvodnji povrća imamo najslabije rezultate, a potrebe u povrću su svaki dan sve veće.

Mislimo, da bi na taj način trebale raditi i ostale sekcije i možda ne samo organizirati savjetovanja, nego poduzeti i druge akcije, predlagati razne mjere organima uprave, komorama i ostalim organima, a koje bi bile usmjerene na unapređenje pojedinih grana poljoprivrede.

S obzirom na zadatke naših organizacija, mislimo da je veoma važna suradnja sa Sindikatom poljoprivrednih i prehrambenih radnika, pa će naš Savez nastojati da što tješnje surađuje s ovom organizacijom, a možemo reći da smo u tom pravcu već dosada i poduzeli neke mjere.

Suradnja s fakultetima, visokim školama, poljoprivrednim institutima, Centrom za primjenu nauke u poljoprivredi i ostalim organizacijama, po našem mišljenju ne treba se odvijati samo preko kontakata s našim članovima, koji rade u tim institucijama, nego i preko službenih veza naših stručnih sekcija, a i čitavog Saveza. Ne bi se trebali zadovoljiti time, da se suradnja s ostalim republičkim savezima odvija samo preko Saveza u Beogradu, već bi trebalo razvijati i direktne veze s tim organizacijama.

Naš dosadašnji rad na izdavanju »Agronomskog glasnika« treba nastaviti u tom pravcu da list postane stručni časopis našeg Saveza, koji će informirati naše članove o najaktuelnijim dostignućima nauke i o rješenjima za primjenu tih rezultata u praksi. Mislim, da do sada nismo u potpunosti uspjeli da list bude aktuelan u pogledu stručnih rješenja za neposrednu primjenu u praksi, nego da je možda više tretirao određene probleme s naučnog aspekta, što nije neinteresantno, ali čemu ipak treba pretpostaviti primjenu nauke u praksi.

Do sada je bila vrlo slaba naša suradnja s upravnim organima u Republici, a smatramo da bi ubuduće bilo vrlo korisno da ovu suradnju pojačamo i da se dogovori čak i preuzimanje izvjesnih funkcija nekih upravnih organa. To bi se odnosilo u prvom redu na problem kadrova i obrazovanja, zatim na naučni rad, tehničku pomoć — kako vanjsku tako i unutarnju. Problem vanjske tehničke pomoći nije potrebno objašnjavati, jer smo se ovim problemom bavili i do sada. Međutim, unutrašnja tehnička pomoć možda je do sada prilično nepoznata, a smatramo da bi ovom problemu trebalo posvetiti više pažnje. Danas je vrlo aktuelno da se iskustva jedne organizacije u proizvodnji prenose na drugu organizaciju. Sigurno je, da takvi kontakti među stručnjacima naših organizacija postoje, ali je isto tako sigurno, da ta izmjena iskustava nema jedan organizirani karakter, pa često ima slučajeva da se takva suradnja i odbija. Zbog toga bi trebalo da se unutrašnja tehnička pomoć postavi možda na sličnim principima kao i vanjska tehnička pomoć.

Na kraju, mislim da naš Savez treba da se pozabavi suradnjom s inozemnim organizacijama, naravno preko našeg Saveza u Beogradu, ali da inicijativu za takve kontakte pokrene i naš Savez i da se poradi na tome, da naš Savez u Zagrebu osigura suradnju s organizacijama u pojedinim zemljama.

Poljoprivredni inženjeri i tehničari u izgradnji Socijalističke poljoprivrede

Smatramo da su koncepcije nekih naših članova u pogledu borbe za unapređenje tehnologije često puta veoma zaostale, da su to koncepcije pune straha i rezerve, a takve koncepcije su vrlo opasne i one koče čitav proces tehnološke revolucije u poljoprivredi. Prema tome u našim organizacijama treba da se pozabavimo s tim, kakve koncepcije ima pojedini naš član, ovisno o položaju koji zauzima na radnom mjestu, da li su njegove koncepcije u skladu s razvojem nauke i moderne poljoprivrede ili su te koncepcije konzervativne.

Tu se često radi o tome, da nekim našim članovima nedostaje stručno znanje i poznavanje razvoja nauke, jer su se zadovoljili onim što su naučili u školi, na fakultetu, a nauka se razvija vrlo brzo i ono što su naučili već je danas zastarjelo, ili se, sa druge strane, radi o tome, da ti članovi ne razumiju društvene pro-

cese u poljoprivredi, ne shvaćaju kakve perspektive i mogućnosti otvara socijalistička poljoprivreda za primjenu moderne tehnologije, što se možda u kapitalističkom društvu ne bi moglo ni zamisliti.

Mislim, da ne treba posebno naglašavati, da su naši rezultati u proizvodnji pšenice na nekim našim gospodarstvima danas ravni svjetskim rezultatima i da smo te rezultate postigli u vrlo kratkom roku, da smo postigli takve rezultate na kojima nam danas zavide Talijani od kojih smo na koncu i dobili pšenicu. Prema tome, očito je, da se radi ne samo o primjeni modernog tehnološkog procesa, nego i o mogućnostima, koje nam daje naša socijalistička poljoprivreda.

Drugo pitanje, koje je vezano na ulogu agronoma, jest sagledavanje uloge neposrednog proizvođača, ekonomske odnosno radne jedinice i čitave unutrašnje organizacije u radnim organizacijama u poljoprivredi. Upravo nesagledavanje tih problema u praksi, dovodi do toga da mnogi naši članovi tennokratski rukovode procesom proizvodnje, zaboravljaju na ulogu radnika, tj. neposrednih proizvođača, komandiraju i smatraju da jedino disciplinom i komandom mogu postići određene rezultate. Na terenu smo imali slučajeve, da je takav odnos prema radnicima u prvoj fazi razvoja poljoprivrede dao neke rezultate kada smo još imali relativno niske prinose, ali kada smo postavili zadatak da ćemo ostvariti 50—60 mtc pšenice, 80—100 mtc kukuruza itd. onda taj cilj ne možemo ostvariti bez svjesne uloge i inicijative neposrednog proizvođača.

Nerazumijevanje ovog problema otežat će nam razvitak procesa jačanja naših krupnih organizacija u poljoprivredi, kao što su kombinati, velika poljoprivredna dobra itd. Nerazumijevanje ovog problema zadržava zaostalu organizaciju rada u našim poljoprivrednim organizacijama, zadržava proces specijalizacije, podjele rada, a možemo reći i integracije u poljoprivredi. Prema tome postaje kočnica svih pozitivnih procesa.

Treće pitanje, koje je vezano na ulogu naših članova jest pitanje pravilnih odnosa u rješavanju problema obrazovanja kadrova. Obrazovanje kadrova važno je ne samo sa stanovišta neposrednog proizvođača, nego i sa stanovišta svih stručnih i tehničkih kadrova i ovim se pitanjima moramo posebno pozabaviti. Aktivan odnos naših članova prema tom pitanju pridonijet će, da nam kvalifikaciona struktura kadrova u poljoprivredi bude bolja, da se što bolje koriste kapaciteti i da se što stručnije provodi tehnološki proces proizvodnje.

Kadrovi

Kada se govori o problemu obrazovanja stručnih kadrova u poljoprivredi, onda je potrebno istaknuti, da je predsjedništvo Sindikata poljoprivrednih, prenamernim i duhanskih radnika Jugoslavije raspravljalo na sjednici, održanoj u mjesecu februaru o. g. o potrebi stručnih kadrova u poljoprivredi u toku sljedećih pet godina. Pored ostalog je istaknuto, da SRH u svome petogodišnjem planu osposobljavanja kadrova u poljoprivredi predviđa zaposliti novih 1800 s visokom i višom stručnom spremom, 3000 sa srednjom, 2700 visokokvalificiranih radnika, 7900 kvalificiranih i 12.100 nekvalificiranih radnika.

Sadašnje redovne poljoprivredne škole na području naše Republike nisu u stanju da obrazuju dovoljno broj stručnih kadrova. Međutim, potrebno je istaknuti da ni privredno i tehnološki najrazvijenije zemlje ne obrazuju svoje stručne kadrove samo putem redovnog školovanja. Zbog toga treba tražiti rješenje i u drugim raznovrsnim oblicima osposobljavanja i obrazovanja stručnih kadrova, kao npr. osposobljavanje za rad na radnom mjestu, izvanredno i dopisno školovanje, spremanje i polaganje ispita i slično.

Rezolucija Savezne narodne skupštine o obrazovanju stručnih kadrova, istakla je da su privredne organizacije osnovni društveni faktor odgovoran za stručno obrazovanje i naše organizacije u suradnji s poljoprivrednim organizacijama treba da razrade programe stručnog osposobljavanja kadrova i da na taj način, pridonesu rješavanju ovog problema.

U vezi s time, postavlja se pitanje nekih pojava nezaposlenih agronoma. Smatramo da je perspektiva zaposlenja agronoma sigurna, a da su problemi pojedinaca momentana kriza. To, međutim, ne znači, da se naše organizacije ne trebaju baviti ovim problemom i da ne treba da analiziraju svaki pojedini slučaj i pomognu našim nezaposlenim članovima.

Zadaci organizacija Saveza poljoprivrednih inženjera i tehničara u narednom periodu

1. Naše organizacije na svim nivoima od općine do Republike treba da se aktivno uključe na izradi koncepcija sedmogodišnjeg plana razvoja poljoprivrede, i da svojim stavovima pridonese da planovi budu realan odraz naših mogućnosti i potreba i da što potpunije iskoriste sve rezerve koje postoje u našoj poljoprivredi.

2. Poslije donošenja Ustava, veoma važan zadatak za naše organizacije jest izrada statuta poljoprivrednih organizacija i postavljanje unutrašnje organizacije poduzeća na taj način, da dođe do što veće afirmacije neposrednog proizvođača, što boljeg postavljanja stručnih službi u poduzeću i uopće moderne organizacije tehnološkog procesa proizvodnje i moderne organizacije rada.

3. U vezi procesa integracije naše organizacije treba da se uključe u izradu integracionih projekata u kojima treba dokazati opravdanost integracije, obzirom na ciljeve, koji se postavljaju integracijom, a to je u prvom redu specijalizacija, podjela rada, stvaranje modernije unutrašnje organizacije nove integrirane poljoprivredne organizacije.

Naše organizacije, također, treba da analiziraju sve teškoće u vezi s integracijom i mogućnosti za otklanjanje raznih dezintegracionih faktora, koji još uvijek djeluju, da se integracija sprovodi na nivou općine, a manje na nivou regije, republike, čitave Jugoslavije ili čak u međunarodnim razmjerima.

4. Obaveza naših organizacija je da pružaju pomoć poljoprivrednim organizacijama u pogledu raspodjele čistog prihoda i raspodjele ličnih dohodaka u skladu s postignutom produktivnosti rada. Naše organizacije zajedno sa Društvom ekonomista treba da pomognu poljoprivrednim organizacijama u utvrđivanju osnova i mjerila za nagrađivanje prema radu.

5. Društva u općinama i aktivni naših organizacija u poduzećima treba da pomažu proces stvaranja i afirmacije ekonomskih odnosno radnih jedinica, kao prvih asocijacija neposrednih proizvođača.

6. Potrebno je nastojati kod poljoprivrednih organizacija da ne donose konačnu odluku o projektima važnih objekata bez mišljenja organizacije poljoprivrednih inženjera i tehničara. Naše organizacije treba obavezati da pružaju pomoć poljoprivrednim organizacijama i kod izrade i pregleda projekta u cilju da pronađemo najbolja tehnološka i ekonomska rješenja za izgradnju pojedinih objekata.

7. Potrebno je razvijati inicijativu, da naše organizacije predlažu državnim organima donošenje tehničkih i drugih propisa, normativa i standarda, koji vode do poboljšanja uvjeta rada i unapređenja proizvodnje odnosno rada.

8. Naša organizacija treba da stalno prati razvitak sistema nastave i da nastoji da se nastavni program uskladi s potrebnim profilom stručnjaka.

9. Potreba stalnog napretka i modernizacije tehnologije zahtijeva pravilno postavljanje programa naučnoistraživačkog rada, koji treba da bude aktuelan, da polazi sa stanovišta potreba i zahtjeva prakse i da vodi računa o dostignućima nauke u drugim zemljama. Naša praksa i naučni rad treba posebno voditi računa o ovom problemu i davati određene sugestije i prijedloge za poboljšanje programa u naučnoistraživačkom radu.

10. Budući rad i djelovanje naših organizacija treba se bazirati na osnovu programa rada, a ne na osnovu stihijskih akcija, koje se neplanski povremeno poduzimaju. Donošenje programa aktuelno je za sve naše organizacije i to treba da bude praksa u budućem radu svih naših organizacija.